

*Srednja šola
Josipa Jurčiča*

Ivančna Gorica

Kam nas vodi siva pot?

Iskrice

april 2014, šol. leto 2013/2014

?!?

Dragi bralci!

Pa so spet pred nami. Naše in vaše Iskrice. Kot ponavadi je kar nekaj časa trajalo, nazadnje pa smo le uspeli pripeljati voz do konca. Naši ustvarjalci, no, priznati je treba, da gre bolj za ustvarjalke, so pripravili kar nekaj zanimivih člankov.

Nekaj se jih tiče prihajajočih evropskih volitev in upamo, da tudi vas povedemo k razmišljanju o vašem odnosu do te mnogim dolgočasne, a prav gotovo pomembne teme, ki vsaj posredno vpliva na naša življenja.

Še ena nosilna tema, ki je za vsakdanje življenje marsikoga pomembnejša, je problem alkoholizma v naši družbi, še posebej pa med mladimi. Rezultati ankete so zanimivi in lahko bi rekli, da tudi zaskrbljujoči. Upamo le, da se bodo marsikoga dotaknili in da si bo vzel čas za »trezen« razmislek o smislu takega početja.

Nekaj člankov govori tudi o nekaterih aktualnih dogodkih na šoli, povzeli pa smo tudi prispevke, ki so jih naše novinarke ustvarile na novinarski delavnici občinskega glasila Klasje. Za literarno popestritev pa objavljamo še nekaj poezije.

Vsem želimo prijetno branje in uspešen zaključek še enega šolskega leta.

Igor Gruden, mentor šolskega glasila

Iskrice št. 2, šolsko leto 2013/2014

Izdala in založila: Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Za izdajatelja: Milan Jevnikar

Uredništvo: Alenka Sinjur, 2. a, Špela Zupančič, 3. b, Barbara Tekavec, 3. b

Mentor: Igor Gruden

Lektoriranje: Majda Simonič

KDAJ GREMO NA VOLIŠČA?

25. maja 2014. Večina od nas najbrž sploh ne ve, zakaj in koga na teh volitvah petindvajsetega maja letošnjega leta volimo. Pa tudi če bi nam povedali, da so to volitve v Evropski parlament, ne bi bilo dosti bolje, saj večina ne ve, ne kaj je to ne čemu služi.

No, pa malo razjasnimo pojme:

Evropski parlament je ustanova Evropske unije, v kateri od leta 1979 vsakih pet let volijo poslance v Evropski parlament. Zakaj pa so te volitve tako pomembne? Zato, ker je Evropski parlament edina večnacionalna parlamentarna skupščina na svetu in edina institucija v EU, ki jo neposredno izvolijo državljani.

Uradni sedež Evropskega parlamenta je v Strassbourgu, ki leži blizu francosko-nemške meje in simbolizira spravo po drugi svetovni vojni. Razprave potekajo v vseh uradnih jezikih EU, kar kaže na zapriseženost Evropskega parlamenta geslu »EU združena v raznolikosti«.

O ČEM ODLOČAJO V EVROPSKEM PARLAMENTU?

Pomemben je pri organizaciji proračunov in zakonodaje v EU,

- nadzoruje druge organe EU,
- ureja zakonodajo o kmetijstvu, ribištvu, energiji, turizmu, nadzoru nad zunanjimi mejami, o policijskem in pravosodnem sodelovanju in civilni zaščiti,
- vpliva tudi na zunanjo politiko Unije in na izvajanje trgovinske politike (skupaj s Svetom).

Te volitve so zato tako pomembne, ker dejansko naš glas šteje, odločamo ne samo o slovenski ampak tudi o evropski prihodnosti.

KAKO POTEKAJO VOLITVE?

Volilec se mora odločiti za eno listo kandidatov (ena stranka), lahko pa označi kandidata na listi, ki mu daje prednost. Vsi v Republiki Sloveniji volimo pod eno volilno enoto in nato naši poslanci dobijo 8 sedežev v parlamentu (število sedežev se določi glede na število prebivalcev).

Stranke, po katerih se razporedijo kandidati iz vseh držav, so:

1. Evropska ljudska stranka (EPP)
2. Napredno zavezništvo socialistov in demokratov (S&D)
3. Zavezništvo liberalcev in demokratov za Evropo (ALDE)
4. Zeleni in Evropska svobodna zveza (Greens/ EFA)
5. Evropski konservativci in reformisti (ECR)
6. Evropska združena levica in Zelena nordijska levica (GUE/NGL)
7. Evropa svobode in demokracije (EFD)
8. Samostojni poslanci (NI)

Torej vsi tisti, ki že imate volilno pravico ali jo boste do 25. maja še pridobili, pojdite na volišča in glasujte za prihodnost Slovenije in Evropske unije.

Barbara Tekavec, 3. b

BI MORALE BITI VOLITVE ZA EVROPSKI PARLAMENT OBVEZNE?

Ob čedalje manjši udeležbi na volitvah za Evropski parlament se postavlja vprašanje, kako na volišča privabiti večje število ljudi, predvsem mlade. Problem udeležbe je sicer prisoten povsod, a zdi se, da večina članstva v Evropski uniji še ni vzelo za svoje, saj se jim zdi kot neka oddaljena institucija, ki ne vpliva na življenje v naši Sloveniji.

Tako kot za vse tudi za obvezno udeležbo obstajata dve strani, ena, ki govori v njen prid, in druga, ki govori proti temu.

+

Dejstvo je, da se dogajanje in odločitve, ki se v Evropskem parlamentu sprejemajo, tičejo vseh nas. In zato bi bilo prav, da bi se za njih bolj začeli zanimati in se jih udeleževati. Če bi bile volitve obvezne, bi bil vsak prisiljen izraziti svoje mnenje in oddati glas za kandidata, ki bi zastopal njegove interese. Ljudje bi se prej pozanimali, kdo so kandidati ter za kaj se zavzemajo.

Dolga leta so se borili, da so omogočili sodelovanje na političnem področju vsem družbenim slojem. In ko so to dosegli, se stvar večini ne zdi več vabljava. Svoje pravice bi morali izkoristiti, namesto da se čez politike in njihove odločitve samo govori, bi se morali potruditi in dati svoj glas tistemu, ki bo naše mnenje zastopal.

In roko na srce, politiko je treba pomladiti. Vključiti je treba več družbenih skupin, da izrazijo svoje mnenje in predvsem pritegniti mlade. Zakaj? Zato, ker je prihodnost naša, ker bomo mi tisti, ki se bomo soočali s posledicami danes sprejetih odločitev. Mi bomo tisti, ki ne bomo imeli zaposlitve, ki ne bomo mogli popraviti ekoloških katastrof, ki bi se lahko preprečile, če bi se jih začeli prej zavedati. Ter ker se veliko stvari s perspektive mladih vidi drugače, kot s perspektive zrelega človeka.

-

Čeprav je udeležba na volitvah slaba, pa to še ne pomeni, da bi z obvezo kar koli naredili. Udeležba je odločitev posameznika in njegova pravica je, da se odloči sam. Temelji demokracije so, da posameznik lahko izraža svoje mnenje in s tem, da je udeležba na volitvah slaba, narod sporoča samo eno stvar – noben kandidat ne zastopa naših prepričanj.

V današnjem času vemo, da na dan prihajajo vse vrste prevar in laži in logična posledica tega je, da javnost v politiko ne verjame več. Seveda je nujno, da se to mnenje popravi, a ne s siljenjem temveč z dejanji in napredkom. Politika bo morala sama prepričati javnost, z obvezo bi naredili več škode, saj nihče ne pravi, da bi se kdorkoli začel s politiko ukvarjati, temveč bi lahko prišlo do izvolitev ljudi, ki bi jih ljudstvo naključno obkrožilo. Bolje je, da gredo volit le tisti, ki svoje kandidate zastopajo. Zdaj se politiki vsaj trudijo dobiti ljudi na svojo stran, da bi jih pritegnili na volišča. In dejstvo je, da politika nekaterih ljudi preprosto ne zanima.

Vsekakor pa nam mora ostati vsaj ena pravica – pravica, da izrazimo svoje nestrinjanje s sistemom. Nekateri z metanjem granitnih kock, ostali pa s pasivno držo doma namesto na voliščih.

Špela Zupančič, 3. b

NEONACISTI V SLOVENIJI

Pred časom je bil objavljen dokumentarni film Erika Valenčiča Koalicija sovraštva, ki razkriva delovanje neonacistov v Sloveniji. Tako sta avtor in film problem približala širši množici ljudi, ki prej o tem ni vedela veliko, in zdaj razburja slovensko javnost. Gre za ponavljajoči vzorec verbalnega in fizičnega nasilja, ki podpira kampanjo ustrahovanja drugačnih ali drugače mislečih, za katerim naj bi stale neonacistične skupine; v Sloveniji so po mnenju Erika Valenčiča najbolj aktivne: Blood&Honour, Headhunters Domžale, Slovenski radikali, Tu je Slovenija in Harvardi, čeprav nekatere od njih zanikajo povezavo z neonacizmom.

Homoseksualci, pripadniki etničnih manjšin ali drugih ras pa niso več edina tarča teh skupin. Vse več je napadov na ljudi, ki so se jim zoperstavili in jih te skupine označujejo za levičarske ekstremiste. Med drugimi se je zgodil napad na študente Filozofske fakultete in Fakultete za družbene vede, ki so izdajali družbenokritična glasila. Dobili so več anonimnih sporočil, naj pazijo, kaj objavljajo. Veliko pa je tudi napadov na ulicah. Ta se iz Ljubljane širijo v druga mesta. Medijsko odmeven je gotovo napad na gejevskega aktivista Mitjo Blažiča v lokalni kaviarni Cafe Open. Ko je prišlo do sojenja, je bil organiziran celo shod v podporo trem obtožencem.

Videz neonacistov oz. desničarskih skrajnežev se spreminja. Nekoč prepoznani skinheadi, z namenom, da bi pridobile nove člane, v svoje vrste sprejmejo tudi druge. Skrb vzbujajoče pa je tudi to, da so si skupine nadele masko domoljubja in z njim opravičujejo in zagovarjajo svoja dejanja. Danes si svoje člane iščejo pri naivnem delu družbe – tudi pri srednješolskih in študentskih. V Sloveniji so nekatere skupine povezane celo s političnimi strankami in napovedujejo uspeh na evropskih volitvah. Uspešni ali ne, upajmo, da se bo večina začela zavedati, da smo ljudje enakopravni, ne glede na to, ali smo beli, črni, levi ali desni.

Špela Zupančič, 3.b

(povzeto po članku: <http://www.mladina.si/118338/kdo-so-neonacisti-v-sloveniji/>)

OBISK IZ NEMČIJE

Nemški učenci iz pobratene Realschule iz Hirschaida so prišli v Slovenijo v okviru izmenjave, ki je potekala od 31. 3. do 4. 4. 2014. Slovenijo smo jim pokazali v kar najlepši luči.

V torek smo si ogledali Ljubljano in njene znamenitosti, ob tem pa imeli dovolj časa, da smo obnovili prijateljstva, ki smo jih sklenili ob obisku jeseni v Nemčiji. Naslednji dan smo se odpravili v Lipico ter jim med drugim pokazali lipicance. Bili so zelo navdušeni nad konji in okolico. Odšli smo tudi na slovensko obalo, v Piran in Portorož. Nemci so v četrtek tudi spoznali, kako poteka pouk pri nas, saj so sodelovali pri rednih urah, ki smo jih imeli njihovi gostitelji. Pogovarjali smo se tudi z gospo Rantzen, ki dela na Gospodarski zbornici in povedala nam je veliko koristnega o možnostih prakse tako v Sloveniji kot v Nemčiji.

Prosti čas smo izkoristili po svoje. Pogovarjali smo se v nemščini in če slučajno kaj ni šlo, smo uporabili angleški jezik. Pogovor z našimi vrstniki je bil sproščen, precej najstniško obarvan, a pozanimali smo se tudi o vsakdanjih stvareh.

Nemce so zanimali turistični kraji, slovenske naravne in kulturne znamenitosti (morda se bodo vrnili kot turisti), a imeli so tudi zelo zanimiva vprašanja o tem, kako se zabavamo ter kaj delamo v prostem času.

Nemškim učencem se je Slovenija predstavila kot čudovita, bogata dežela s prijaznimi ljudmi. Na vsakem koraku so kazali svoje navdušenje in so si o njej tudi veliko zapomnili. Zdaj poznajo ime glavnega mesta in nekaj njegovih znamenitosti. Poznajo slovensko zastavo, njene pokrajine (no, vsaj Dolenjsko in Primorsko), število prebivalcev, nekaj značilnih tradicionalnih jedi in prav gotovo še kaj.

Med obiskom Slovenije so Nemci (učenci) prespali pri slovenskih dijakih naše šole in učencih sosednje osnovne šole. Spoznavali so, kako poteka vsakdanje življenje v naših krajih. Izvedeli so, da so njihove navade malo drugačne od tukajšnjih. Pijejo naprimer večinoma samo gazirane pijače in jedo kruh z namazi in salame. Za naše razmere precej nezdravo.

Jaz sem gostila nemško učenko in pri meni se je počutila kot doma. Že dolgo se je veselila obiska Slovenije in ga tudi dočakala. Slovenija se ji zdi prelepa, a nekoliko majhna. Govorili sva v nemščini in angleščini, pogovarjali pa sva se npr. o njeni družini, glasbi, šoli, prostem času, zabavi....

Z veseljem bi vsi nemški učenci še kdaj obiskali Slovenijo in ostali malo dlje.

Katja Selan, 2. d

8. MEDNARODNI SEJEM UČNIH PODJETIJ V CELJU

Učna podjetja iz Slovenije in tujine so se zbrala na enem mestu, da bi se dijaki družili, se zabavali, poslovali med sabo in se pri tem naučili kaj novega.

V Celju se je 19. 3. 2014 odvijal 8. mednarodni sejem učnih podjetij. 52 učnih podjetij iz različnih panog in iz različnih srednjih šol se je zbralo v celjski športni dvorani, kjer smo se ob bogato založenih stojnicah družili od 10. do 17. ure.

Okoli 9. ure smo prišli v Celje z vsemi rekviziti in pripomočki, da opremimo vsako svojo stojnico čim lepše. To nam je vzelo kar nekaj časa in počasi se je prostor že napolnil z ljudmi in dobrim vzdušjem. Na sejmu smo se predstavili z dvema podjetjema. Podjetje PARTIBUS je ponujalo potovanja po Evropi, maturantske izlete, izlete s partibusom in drugo, podjetje Bleščica pa je prodajalo nakit in modne dodatke.

Med prostim časom, ko nismo prodajali in poslovali, smo si lahko ogledali stojnice drugih podjetij in nakupovali z virtualno plačilno kartico, ki ni imela limita. Pomešana med obiskovalce pa je med stojnicami krožila tudi komisija, ki je tiho ocenjevala našo komunikacijo, postavitev stojnic in naš videz.

Najbolj mi je ostal v spominu moj prvi nakup. Zaradi dobrih in slabih stvari. K stojnici so me pritegnile raznovrstne slaščice in žive barve. Vendar sem kmalu opazila, da njihova komunikacija ni najboljša, saj prodajalci niso vedeli, koga naj med približno desetimi kupci ogovorijo prvega. Ker pa sem se sladkala in mirno čakala na vrsto, me to sploh ni tako motilo in sem že vedela, kaj hočem kupiti – nekaj najdražjega, da jim povišam prihodek.

A se je zataknilo, saj so pisali račune za nekaj centov vsaki osebi za vsak kolaček, ki ga je pojedla, posebej. Prava zmešnjava. Mislim, da v celem dnevu niso nabrali več kot za 500€ zaslužka. Po pregledu kataloga sem se odločila za najdražjo torto in jo hotela kupiti, vendar oseba, ki je pisala račun, ni vedela, kaj dela... Na koncu sem le s težavo dobila račun in nezadovoljna odšla naprej.

Na odru se je sicer ves ta čas odvijal program, razni plesni nastopi in radijski oglasi, kar smo si lahko ogledali le s kančkom očesa, saj smo imeli veliko dela na stojnici. Na koncu dne je komisija oznanila zmagovalce, kjer pa kljub velikemu trudu nas ni bilo. Vse tri nagrade, za postavitev stojnic, komunikacijo in vizualni vtis, je prejelo podjetje Grad priložnosti iz Ptuja.

Naši dve podjetji sta imeli zanimivo in jasno predstavljeno ponudbo in sta ustvarili veliko prometa, naši obiskovalci so bili z nami zadovoljni (verjetno tudi zaradi osvežilnih pijač in slaščic, ki so jih bili deležni), in to se nam zdi najpomembnejše.

Sodelovanje na sejmu je bila zanimiva izkušnja in naučili smo se veliko novega na področju poslovanja in komuniciranja s kupci ter se pri tem tudi zabavali.

Daša Štepic, 3. d

Naslednji štiri članki so nastali na novinarski delavnici občinskega gasila Klasje.

ANKETA O MEDNARODNEM LETU DRUŽINE

Leto 2014 je bilo razglašeno za leto družine, v ospredju pa je predvsem spodbujanje družinske politike. Poudarjeni naj bi bili boj proti družinski revščini in socialnemu izključevanju, vprašanja in težave pri vzpostavljanju ravnotežja med družinskim in poklicnim življenjem in izboljšanje medgeneracijskega sodelovanja. O teh temah je pet anketirancev povedalo svoje mnenje.

1. Kdaj je po vaši oceni družina ali posameznik socialno ogrožen?

Igor G.: Če nima dovolj sredstev za preživetje oziroma človeka dostojno življenje, če starši dalj časa nimajo službe (ne po svoji krivdi).

Sara S.: Ko se finančno težko prebijejo skozi mesec že samo z osnovnimi stroški.

Maja Z.: Takrat, ko ima družina oz. posameznik premalo finančnih sredstev, da bi živel neodvisno od drugih.

Barbara T.: Družina ali posameznik je socialno ogrožen takrat, ko ni več varen (fizično ali psihično) v okolju, kjer živi.

Vesna C.: Družina ali posameznik sta ogrožena takrat, kadar ne moreta več izpolnjevati potreb, ki sta jih razvila v življenju in zanju pomenijo t. i. življenjski standard.

2. Ste v Sloveniji, predvsem pa v svoji okolici, opazili porast števila ljudi, ki jih pesti socialna stiska? / Se vam zdi, da je v Sloveniji, predvsem pa v vaši okolici, več ljudi revnih?

Igor G.: Da.

Sara S.: Mislim, da ja.

Maja Z.: Nisem opazila, se mi pa zdi, da je ljudi, ki potrebujejo pomoč, čedalje več.

Barbara T.: Ja. Čeprav menim, da imamo Slovenci še vedno tako mentaliteto, da to poskušamo skrivati, dokler se da.

Vesna C.: V svoji okolici ne opažam, da bi se število ljudi, ki jih pesti socialna stiska, bistveno povečalo, vendar je življenje na deželi drugačno, kot je v mestu. Menim, da je v mestih, kadar gre za preživetje, ogroženih več ljudi. V moji okolici pa živi zelo veliko upokoencev, ki imajo stalne, čeprav nizke dohodke, in ti (še) lahko pomagajo, predvsem mladim, ki ne dobijo zaposlitve oz. dela. Za mlade pa seveda to pomeni nesamostojnost oz. dolgotrajnejšo odvisnost, kar ima negativne posledice.

3. Kakšne spremembe bi se po vašem morale uvesti, da bi bilo več družin finančno stabilnih?

Igor G.: Davčna disciplina, urejeno malo delo, ugodni krediti za podjetnike.

Sara S.: S stalnimi plačami.

Maja Z.: Najprej bi morala vsaka družina narediti načrt, katere stvari so zares pomembne in jih mora kupiti. Vemo, da velikokrat zapravljamo za stvari, ki jih kasneje enkrat ali pa sploh ne uporabimo. Je pa res, da je lahko človek še tako "previden" pri nakupovanju, če nima dovolj velikih finančnih sredstev, obveznih stroškov pa veliko, težko shaja.

Barbara T.: Omogočiti več zaposlitev. Zavedam se, da je to težko, ampak le tako, da bodo ljudje imeli zaposlitev, se bodo družine lahko vrnile med socialno varne.

Vesna C.: Finančno stabilnost omogoča le ekonomska neodvisnost, to pomeni, da bi vsak lahko preživel sebe in tiste, ki jih mora, otroke. Vsak bi moral imeti delo, službo, posel, dohodek, da bi tako omogočal sebi in svoji družini finančno stabilnost. Ena izmed nalog države je tudi, da omogoči pogoje za to. Če ne gre drugače, tudi z univerzalnim temeljnim dohodkom.

4. Kako je dandanes mogoče kakovostno opravljati poklicne in hkrati tudi družinske obveznosti? Je to sploh še mogoče?

Igor G.: Težko. Če si zadovoljen v poklicu, je tudi v družini vse lažje in obratno. V Sloveniji pa je zadovoljnih v poklicu menda malo, za družine pa ne vem.

Sara S.: Verjetno težje kot nekoč, lahko pa preostali čas preživimo z družino ter si porazdelimo domače delo.

Maja Z.: Mogoče je. Vsak član v družini se mora potruditi in doprinesiti k temu. Delo v družini se lahko porazdeli, tako potem vsakemu ostane več prostega časa.

Barbara T.: Seveda je to še mogoče. Najverjetneje res ne tako, kot so si v preteklosti razlagali družinske obveznosti, a vseeno je še vedno dovolj časa tudi za družino, le ne smem se kar naprej izgovarjati na premalo časa.

Vesna C.: Glede na to, da delam že dolgo, lahko rečem, da je razlika med tem, kako smo usklajevali to pred leti in kako je s tem sedaj, zelo velika. Poklicne obveznosti so čedalje obsežnejše in veliko ljudi dela doma ali nosi delo "domov", delodajalci pa so neizprosni s svojim "na vaše delovno mesto čaka zelo veliko ljudi". Tako ostaja čedalje manj časa za družino, predvsem za otroke, ki rabijo starše. Kako to uspeva mladim, ki delajo tudi po ves dan, ne vem. Vprašanje, na katerega mora odgovoriti vsak sam glede na okoliščine, v katerih živi, je, ali bo preživljal popoldneve z družino ali pa bo zanj bil boj preživetja.

5. Kako razumete pojem medgeneracijske solidarnosti?

Igor G.: Pomoč mladih starejšim in obratno, npr. da gredo starejši delavci v pokoj in prepustijo mesto mlajšim. Da jim pomagajo z nasveti, morda tudi finančno. Mlajši starejšim pomagajo po svojih močeh, tudi druženje različnih generacij gre najbrž pod ta pojem.

Sara S.: Pojem razumem kot strpnost med generacijami, torej razumevanje potreb in biti pripravljen pomagati oz. žrtvovati svoj čas z namenom, da nekomu izpolnimo željo, oziroma mu omogočimo željeno.

Maja Z.: Medgeneracijska solidarnost je oblika pomoči med različnimi generacijami (npr. med otroci in starostniki).

Barbara T.: Medgeneracijska solidarnost je po mojem mnenju pomoč med generacijami, da se starejši ljudje, ki so osamljeni, "družijo" z mlajšimi, tem pa pride prav, da izvedo nekaj modrosti od starejših.

Vesna C.: Medgeneracijska solidarnost je povezovanje in sožitje med pripadniki različnih generacij, predvsem pa medsebojno spoštovanje, mogoče celo samo strpnost. Mladi imajo želje in ideale, starejši pa izkušnje. Do sodelovanja pa naj pride v primeru, če si oboji to želijo.

6. Ali menite, da je med ljudmi dovolj medgeneracijske solidarnosti?

Igor G.: Težko rečem. Najbrž ne, slovenski značaj je precej egoističen. Povežemo se le v naravnih nesrečah.

Sara S.: Mislim, da žal ne.

Maja Z.: Medgeneracijske solidarnosti je po mojem mnenju (pre)malo.

Barbara T.: Prav gotovo bi je bilo lahko več, čeprav mislim, da ljudje precej dobro skrbimo in pomagamo drug drugemu, ker se zavedamo, da smo lahko tudi mi že jutri v podobnem položaju.

Vesna C.: Če medgeneracijska solidarnost pomeni povezovanje v okviru kakšne organizacije (kot je npr. potekala Simbioza), potem je tega premalo. Žal pojem prevečkrat pomeni le leporečenje in dobrikanje pred fotoaparati.

Špela Zupančič, 3. b

ŠOLSKI MUZEJ NA MULJAVI

Ko vstopiš v klet muljavske podružnične šole, se resnično vrneš v čas, ko še niso poznali računalnikov in je bil šolski sistem precej drugačen. Za nekatere je to obujanje spominov, za druge (nas malo mlajše) pa je to čisto drugačna šola, da vidimo učilnico brez računalnika in projektorja.

Vrnemo pa se lahko v tri različna obdobja, saj je učilnica sestavljena iz treh manjših učilnic. Prva, najstarejša, je iz časa avstro-ogrske monarhije, druga je iz obdobja Kraljevine Jugoslavije, tretja pa je iz časov po drugi svetovni vojni. Stare šolske klopi, knjige in pripomočke so na Muljavi hranili že kar nekaj časa, potem pa je v projektu PODRUŽNIČNA ŠOLA- GIBALO RAZVOJA nastal šolski muzej.

V kleti muljavske šole so spremenili v muzej dva prostora. Prvi nam prikazuje pripomočke pri tehničnem učenju, ko so se fantje učili o kmetijstvu, dekleta pa so tkale. Ljudi, ki poznajo le današnji moderni svet, ta prva soba res preseneti (vsaj mene je). Sedaj si v šoli pomagamo z učbeniki in z internetom, včasih pa so imeli za vsako snov določen pripomoček, kot je naprimer zbirka vseh semen, da so jih lahko učenci prepoznavali. Naslednji pripomoček, ki si ga lahko ogledamo, je namenjen učenju cepljenja sadnega drevja. Nekoč najbrž zelo uporabna shema nazorno prikazuje sestavo mleka in še bi lahko naštevala. V prvem prostoru najdemo tudi nekaj športnih pripomočkov pa tudi mikroskope (seveda mnogo preprostejše kot so današnji) in skice sestav tkiv.

V drugem prostoru so tri različne učilnice. Že same klopi so zanimive: vsaka od njih ima luknjo za črnilo, saj so včasih pisali s peresi, ki so jih pomakali v črnilo. Ko pa začneš prebirati zvezke, ki so vsi, ne glede na predmet, popisani s čudovito pisavo, takrat je bil namreč učni predmet tudi lep opis, si presenečen nad tem, koliko so že toliko let nazaj vedeli in znali. Čeprav so otroci morali veliko delati doma, so se v šoli že takrat ogromno naučili. Poleg tega so skoraj vsi lepo risali. Če so namreč želeli imeti sliko neke snovi, ki so se jo učili, recimo pri družbi, so si jo morali narisati in zato so zvezki ne le popisani z lepo pisavo, ampak tudi porisani s čudovitimi slikicami. Tudi šolska disciplina (rekli so ji šolski red in dobili zanjo oceno) je bila na visoki ravni. Vsi si predstavljamo »zlobne« učitelje, ki so kdaj posegli tudi po palici ali po kazni, kot je klečanje v kotu. Redovalnice takrat niso bile dosti drugačne od današnjih. Prav tako so si zapisovali, kdo manjka in ravno tako na koncu leta seštevali opravičene in neopravičene ure in zaključevali ocene.

Če slučajno kdo od vas še ni videl muzeja šolstva na Muljavi, ga mora čimprej obiskati, saj se za vsakega najde kaj zanimivega. In še zahvala Antoniji Sever, ki mi je prijazno odprla in razkazala muzej. O razstavljenih rečeh ve povedati zanimive zgodbe. Povprašajte jo, povedala bo tudi vam.

Barbara Tekavec, 3. b

KULTURNO DRUŠTVO VIDOVO

Kulturno društvo Vidovo je bilo ustanovljeno leta 1983, a ne s tem imenom. Vse do leta 2004 se je imenovalo Pevsko društvo, saj sta ga sestavljali le dve pevski skupini, in sicer ženski in moški zbor. Sedaj se lahko stari in mladi, vse generacije Šentvidčanov, vključijo v folklorno skupino, ženski ali moški pevski zbor in gledališko skupino. Trenutni predsednik kulturnega društva je Franjo Čuček.

Letos je za folklorno skupino najpomembnejši dogodek gostovanje na festivalu v Braziliji. Tja gredo 23. avgusta ter se vračajo prvega septembra. Tam bodo plesali, si ogledovali mesta, vadili, uživali in še več plesali. V tujino ne gredo prvič. Lani so se udeležili festivala v Latviji, od koder so se vrnil z nepozabnimi vtisi.

Imajo pa tudi domači festival. Štiri dolenjske folklorne skupine so se dogovorile, da bodo organizirale mednarodni folklorni festival na Dolenjskem. Tako se je pričel mednarodni folklorni festival SLOFOLK. Vsako leto gostijo folklorne skupine iz različnih držav, letos je na vrsti Makedonija.

Pevska zborja že od samega začetka sodelujeta kot soorganizatorja pri Taboru pevskega zborov v Šentvidu pri Stični. Tu se vsako leto zbere mnogo pevskega zborov iz vse Slovenije pa tudi iz drugih držav ter tako skupaj prepevajo.

Na vajah in nastopih tako folklorne skupine kot pevskega zborov je prijetno sproščeno. Vedno se šalijo in jim v glavnem nikoli ni dolgčas. Vsi radi hodijo na vaje, nenazadnje tudi zato, da ohranjajo vezi z generacijami in ljudmi, s katerimi jih drugače ne bi. Vsaj za kakšno uro pozabijo na skrbi in se posvetijo plesu ter petju. Člani prihajajo iz Šentvida pri Stični in Ivančne Gorice ter okolice obeh krajev, starostno pa spadajo v vse generacije. Največ je mladih, ki obiskujejo srednjo šolo ali fakulteto.

Elza Rebol, 2. a

O NARAVNI NESREČI, POŠKODBAH IN CIVILNI ZAŠČITI z županom občine Ivančna Gorica g. Dušanom Strnadom

Ko smo že mislili, da letošnja zima ne bo nič posebnega, nam je v začetku februarja pokazala zobe. Ni se lotila le manjšega dela Slovenije, ampak je prizadela celotno državo, nekatere predele bolj, nekatere manj. Žledolom, ki je pustil katastrofalne posledice naši naravi pa tudi nam, se je kar precej lotil tudi občine Ivančna Gorica. Vendar pa ima naša občina veliko prijaznih ljudi, ki so pripravljeni nuditi pomoč tudi v tako neznosnih razmerah.

- 1. Žledolom je prizadel celotno Slovenijo. Najbolj so bile prizadete občine Notranjske in Primorske. Kako hudo pa je bilo v občini Ivančna Gorica?**

Škoda je bila tudi v občini Ivančna Gorica velika. Ocenjujemo, da je neposredne škode okoli pol milijona evrov, pri tem pa ni všteta škoda v gozdovih in na električnih vodih. Pred kratkim smo zaključili z zbiranjem prijav škode v gozdovih, število vlog pa je zelo veliko.

2. S čim je bilo največ težav, s podrtim drevjem ali z izpadi električne energije?

V času trajanja naravne nesreče je največ težav povzročala ravno kombinacija obojega. Padlo drevje je zaprlo ceste in podrla električne vode, to pa je povzročilo izpade električne energije. Izpadov so bili deležni skoraj vsi kraji v občini, nekatere vasi tudi po več dni. Danes ljudje skoraj ne znamo več živeti in delati brez elektrike oziroma brez strojev in opreme, ki jih ta žene. Tudi ogrevanje stanovanj je odvisno od elektrike in v tistih dneh so mnogi ostali v mrazu. Veliko težav je imelo tudi gospodarstvo. Brez električne energije se je takorekoč ustavilo.

3. V Sloveniji je bilo zaradi te naravne nesreče zaprtih več kot 75% vseh šol. Koliko šol je bilo zaprtih v vaši/naši občini in kaj je bil glavni razlog, da so šole zaprle svoja vrata?

Dobava električne energije je bila neredna, žled je podiral drevesa in lomil veje, poleg tega pa so bile ceste poledenele. Kljub stalnemu trudu gasilcev in vzdrževalcev cest je Štab civilne zaščite ocenil, da so ceste prenevarne, da bi lahko zagotovili varen šolski prevoz. V dogovoru z vodstvi obeh osnovnih šol tako prve dni ni bilo pouka, šole pa nikoli niso bile zares zaprte, saj so vseskozi zagotavljale varstvo. Kasneje je pouk potekal z okrnjeno udeležbo učencev, saj varnih šolskih prevozov iz najbolj prizadetih vasi še nekaj dni ni bilo mogoče zagotoviti.

4. Koliko društev oz. posameznikov je pri odpravljanju škode priskočilo na pomoč?

Aktivnosti v zvezi z nudenjem pomoči najbolj prizadetim, s preprečevanjem in odpravo škode je koordiniral Štab civilne zaščite, ki ga vodi Jože Kozinc, v njem pa sodelujejo strokovnjaki iz različnih strokovnih področij. Aktivno pa je sodelovalo vseh sedemnajst gasilskih društev, njihovo delo pa so usmerjali vodstvo gasilske zveze in sektorski poveljniki. V težkih in nevarnih razmerah so opravili preko 3500 delovnih ur, vse prostovoljno in brez plačila.

5. Kako so se pri pomoči med seboj povezala posamezna društva in civilna zaščita?

Prvi operativni sestanek sem, v dogovoru s poveljnikom Štaba civilne zaščite, sklical takoj po začetku naravne nesreče v gasilskem centru v Stični. Prisotni so bili vsi člani Štaba CZ, vodstvo gasilske zveze in sektorski poveljniki in vzdrževalci cest. Pregledali smo trenutno stanje, se dogovorili o potrebnih ukrepih in o tem, kdo jih bo izvajal. Podobni sestanki, včasih tudi z razširjeno udeležbo, so potekali vsak večer ves teden, ožji operativni štab pa se je sestajal tudi vsako jutro. Zagotovljeno smo imeli stalno dežurstvo v štabu CZ podnevi in ponoči. Poleg zagotavljanja varnosti na cestah je bila glavna skrb namenjena odpravljanju težav v zvezi s pomanjkanjem električne energije. Zaloge agregatov so hitro pošle, saj smo najprej poskrbeli za črpališča pitne vode. Dobava vode tako ni bila prekinjena nikjer. Na javni poziv se je javilo veliko posameznikov in nekaj podjetij, ki so ponudili svoje agregate. Tako smo lahko na nekaj transformatorskih postaj priklopili večje agregate, ki so napajali celotno naselje. S

številnimi manjšimi agregati pa so gasilci pomagali posameznim gospodinjstvom, povečini kmetijam.

6. Najhujše posledice žledoloma so večinoma že odpravljene. Kakšna pa bo sanacija poškodovanega gozda in električnega omrežja?

Lokalne in krajevne ceste so bile praktično vseskozi prevozne, v kratkem času smo zagotovili tudi prevoznost gozdnih cest. Prav tako so delavci Elektra vsaj za silo popravili električno omrežje, tako da tudi teh težav ni več. Zadnji so bili na javno električno omrežje ponovno priključeni vaščani Velikega in Malega Korinja. Verjetno pa občasne redukcije zaradi popravil lahko pričakujemo tudi v prihodnje. Največ dela bo seveda s sanacijo gozdov, saj tako veliko lesne mase ne bo lahko pospraviti v kratkem času. Povrh vsega je največ škode na težko dostopnem in strmem terenu, tako da bo delo še težje.

7. Kakšne so ocene o površini poškodovanih gozdov in kakšne so finančne ocene te naravne nesreče?

Ocene o poškodovanosti gozdov delajo strokovnjaki in nam še niso znane. Z eno besedo pa že zdaj lahko rečemo, da je škoda v gozdovih velika.

8. Škoda v gozdovih, sadovnjakih itd. je ogromna. Kaj so lastniki poškodovanih gozdov dolžni storiti in kakšna sredstva bo za pomoč namenila občina?

Zaradi lubadarja je škoda lahko še bistveno večja, zato se s spraviplom iglavcev zares mudi. Splošno navodilo gozdarjev je, da mora biti to končano do 15. maja. Občina je že namenila precej sredstev za sanacijo škode in za vzpostavitev prevoznosti gozdnih cest, da bodo lastniki sploh lahko prišli do svojih gozdov.

9. Na koga se lahko občani v primeru podobne ali hujše naravne nesreče obrnejo in kdo je za to odgovoren?

Močno upam, da nas taka ali podobna nesreča ne bo več doletela, čeprav imam občutek, da so naravne nesreče vse pogostejše in da nam narava vrača za vse slabo, kar ji je človek storil v preteklosti. Država ima za potrebe nujne pomoči ob nesrečah organiziran klicni center na številki 112, ta pa potem aktivira bodisi Štab CZ ali posamezno gasilsko društvo. Na podlagi dosedanjih izkušenj lahko zatrdim, da v naši občini nihče ne bo ostal brez pomoči, če jo bo potreboval.

10. Ali je Slovenija, posebno pa občina Ivančna Gorica, dobro pripravljena, če se podobna naravna katastrofa ponovi?

Naravnih nesreč ni mogoče niti predvideti niti preprečiti. Lahko pa delno preprečimo prehude posledice in pomagamo pri njihovi odpravi. Prepričan sem, da bi bili v minuli naravni nesreči naši občani deležni še večjih težav in da bi bile posledice hujše, če ne bi bilo naših dobro opremljenih in izurjenih gasilcev in članov civilne zaščite. Delovali so pravočasno, strokovno in požrtvovalno. Vsem se zahvaljujem za opravljeno delo, prepričan pa sem, da nanje lahko računamo tudi v prihodnje.

Gospod župan, zahvaljujem se vam za vaš čas, ki ste si ga vzeli za bralce Mladega klasja.

Alenka Sinjur, 2. a

ALKOHOL NAŠ VSAKDANJI

Poznamo različne vrste odvisnosti. Odvisni smo lahko od interneta oz. računalniških igr, iger na srečo, televizije, hrane, cigaret, drog in tudi od alkohola. O slednji odvisnosti veliko govorimo in je pogosto tema različnih debat. Vzroki za odvisnost oz. zasvojenost so najpogosteje slabe razmere v družini ali v družbi, čustvena nesprejetost v družini, pomanjkanje občutka varnosti, nepravilna vzgoja itd.

Ker smo narod z največ zasvojenici z alkoholom v Evropi, preseneča, da alkoholne pijače velikokrat povečujemo. Naš odnos do problema je tako večplasten, kar je zaskrbljujoče. Dolenjska se po statističnih podatkih uvršča v sam vrh od alkohola odvisnih državljanov, zato se velikokrat srečamo iz oči v oči z uničevalnimi učinki alkohola. »Nisem vedel, nisem si priznal, da potrebujem pomoč, da sem zasvojen, da sem bolan,« so pogoste besede človeka, odvisnega od alkohola.

Alkohol sodi v vrsto sredstev za omamljanje. Pretirano in redno uživanje alkoholnih pijač povzroča veliko bolezni (cirozo jeter, vnetje živcev, duševno razkrojenost) ipd. Spada med droge, ki povzročajo največjo fizično in psihično odvisnost. Redno uživanje alkohola privede do pojava, ki se imenuje alkoholizem. Alkoholne pijače najpogosteje sestavlja etanol, ki z lahkoto prehaja preko celičnih membran. Alkohol se po zaužitju absorbira v telesu s prosto difuzijo, izloči pa se v 8 do 10 urah.

Poraba alkohola v Sloveniji je med največjimi v Evropi. Vsak odrasel Slovenec (nad 15 let) vsako leto v povprečju popije od 10,3 do 13,5 litra čistega alkohola in od 5 do 7 litrov čistega alkohola domače pridelave. Količina popitega piva na prebivalca Slovenije znaša 91,8 litra na leto, količina popitega vina 44 litrov, količina žganih pijač pa 2,2 litra na Slovenca. Med čezmernimi pivci izstopajo moški, stari od 40 do 54 let; njihov delež se skoraj v vseh zdravstvenih regijah, razen v Kopru in Ravnah na Koroškem, zmanjšuje. Glede na količino popitega alkohola, način pitja in posledice razlikujemo: abstinenco, manj tvegano pitje, tvegano pitje, škodljivo pitje in alkoholizem ali sindrom odvisnosti od alkohola. Alkohol je že pila večina polnoletnih prebivalcev Slovenije, le pet odstotkov je popolnih abstinentov.

Merica ali enota količine alkohola je 10 gramov. To je približno mali kozarec 1 dcl vina ali 2,5 dcl piva ali šilce 0,3 dcl žgane pijače ali 2,5 dcl sadnega mošta. Zgornja meja manj škodljivega pitja je 14 meric alkohola tedensko za moške in 7 meric za ženske.

Ljudje nad 65 let starosti naj ne bi popili več kot ene enote alkohola na dan, ne glede na spol. Tvegano pitje je tisto pitje, ki presega priporočene meje manj tvegane pitja ali pitja ob

posebnih priložnostih, ko se pričakuje popolna abstinenca. Tveganje je odvisno od starosti pivca, spola, okoliščin pri pitju, pivskih navad ter okolja, ki lahko pitje spodbuja ali pa ga zavira.

Posledice pitja alkohola so pogosto dolgotrajne in dolgoročno tudi usodne. Možni kratkotrajni učinki alkohola na posameznika so: zastrupitev z alkoholom, motnje srčnega ritma, vnetje trebušne slinavke, vnetje želodca, motnje razpoloženja, motnje ravnotežja, motnje v presojanju, motnje v koordinaciji, motnje v spominu, motnje spanja, motnje v spolnosti, nekritičnost, nasilnost, samomorilnost. Dolgotrajni učinki pa se lahko kažejo skoraj na vseh organskih sistemih v telesu. Alkohol lahko pusti posledice na odnosih v družini, v službi, v skupnosti... Je močno povezan z samomorilnostjo, nezgodami, nesrečno končanimi zakoni, predvsem pa je eden glavnih krivcev za veliko število prometnih nesreč v Sloveniji.

Tako kot narašča pitje pri mladih po vsej Evropi, se tudi mladina v Sloveniji čedalje pogosteje opija. Raziskave kažejo, da so razlogi, zaradi katerih mladi posegajo po alkoholnih pijačah, številni: uživanje alkoholnih pijač kot način zabave in sprostitve, večja komunikativnost, lažje navezovanje stikov, večja samozavest oziroma boljša samopodoba itd. Sicer se mladi zavedajo škodljivih posledic pitja alkoholnih pijač, vendar se obenem opaža, da so v porastu tvegane oblike uporabe alkohola, kot je denimo tako imenovani »binge drinking«, oziroma načrtno opijanje v čim krajšem času ali večdnevno popivanje. Ne smemo pa pozabiti, da so eden glavnih razlogov pitja mladostnikov prav vrstniki oz. bližnji sorodniki in prijatelji, saj mladim dajejo zgled, kako se obnašati.

Po evropski raziskavi o razširjenosti alkohola in preostalih drog med srednješolsko mladino na Dolenjskem 7 % dijakov nikdar v življenju ni poskusilo alkohola. Preostalih 93 % dijakov pa je alkohol že pilo. Taki rezultati so šokantni, meja, ko mladostnik začne piti alkohol, pa bo verjetno še padala.

O uživanju alkohola sem na naši šoli izvedla tudi anketo. Sodelovalo je 76 gimnazijcev in 38 ekonomistov drugih in tretjih letnikov. Več kot polovica anketirancev je bilo žensk, zato je tudi pri odgovorih njihov % višji. Anketirani so odgovorili na več različnih vprašanj, od tega kdaj so prvič poskusili alkohol, pa do tega, katere alkoholne pijače uživajo. V nadaljevanju navajam pregled najzanimivejših odgovorov.

Kdaj si prvič poskusil/a alkoholno pijačo?

Kar 11% moških in 47% žensk je alkohol poskusilo v predmetni stopnji osnovne šole. 7% moških in 13% žensk je alkohol poskusilo že v zgodnjem otroštvu (do 7 let), alkohola pa ni poskusilo le 4% moških in 2% žensk, oboji so gimnazijci.

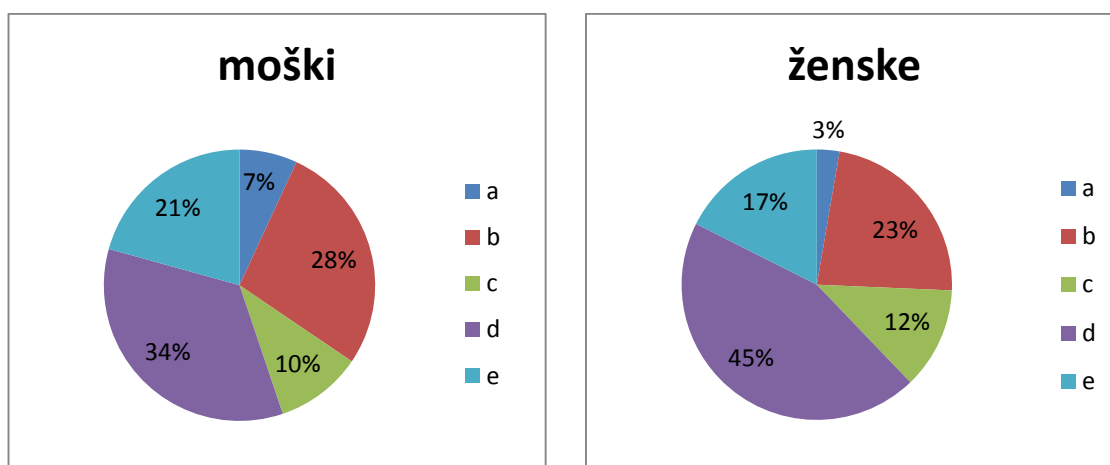
S kakšnim razlogom si prvič poskusil/a alkohol?

Največ, kar 67% moških in 49% žensk med podanimi odgovori ni izbralo nobenega, ki bi jim ustrezal, kar pomeni, da so na vprašanje odgovorili z drugo. 17% moških in 17% žensk pa je alkohol prvič poskusilo zato, ker so se v družbi želeli počutiti bolj odraslo. Veliko anketirancev je za odgovora izbralo tudi, da jih je v to prisilila družba in da so želeli pozabiti na vse težave in probleme.

Kdaj, če sploh, uživaš alkohol?

Velja pohvaliti, da največ, kar 10% moških in 33% žensk, alkohol uživa zelo redko (nekajkrat na leto), vendar pa 8% moških in 17% žensk alkohol uživa ob koncu tedna. To je sicer razumljivo, saj veliko mladih ob koncu tedna hodi na razne zabave in v lokale ter diskoteke. Približno 3% moških in 2% žensk pa alkohol uživa večkrat na teden. 6% anketirancev in 13% anketirank pa alkohola ne uživa.

Graf 1: Pogostost uživanja alkohola glede na spol
(a = večkrat na teden, b = ob vikendih, c = večkrat na mesec, d = zelo redko (nekajkrat letno), e = ne uživa alkohola)

Kje običajno uživaš alkohol?

Največ moških (13%) in žensk (40%) alkohol uživa v gostinskih lokalih in diskotekah. Bistveno več žensk, kar 20% več kot moških, alkohol običajno uživa na zasebnih zabavah. V okolici šole alkohol uživa le 1% ekonomistov.

Zakaj piješ alkohol?

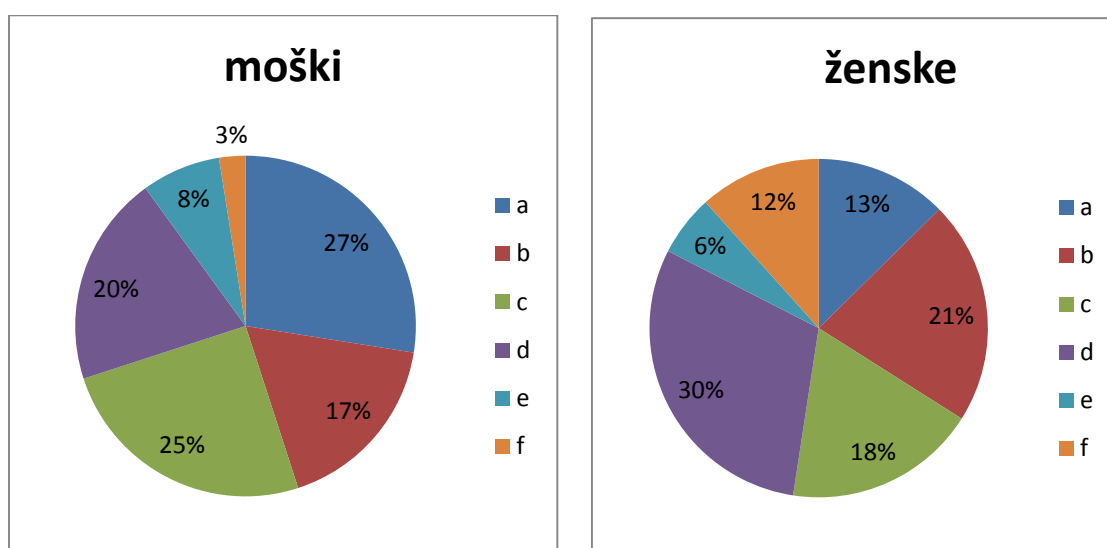
Največ moških (11%) alkohol pije zaradi družbe, največ žensk (27%) pa alkohol pije zaradi tega, ker se ob pitju počutijo bolj sproščeno, srečno... Najmanj anketiranih pa alkohol pije zaradi navade oz. potrebe.

Katero pijačo najpogosteje uživaš?

Največ moških pije pivo (11%) in žgane pijače (10%), največ žensk pa kombinacijo alkoholnih in nealkoholnih pijač (31%) ter vino (22%). Pri moških je najmanj zastopana kombinacija alkohola in energetskih pijač (1%), pri ženskah pa kombinacija alkoholnih pijač (6%).

Graf 2: Vrste pijač, ki jih dijaki uživajo

(a = pivo, b = vino, c = žgane pijače, d = kombinacija alkoholnih in nealkoholnih pijač, e = kombinacija alkoholnih pijač, f = kombinacija alkohola in energetskih pijač)

Se zavedaš vpliva/posledic pitja alkohola na svoje zdravje?

Večina anketiranih se posledic pitja alkohola zaveda, le 3% moških in 3% žensk ne, oboji pa so v gimnaziji. Zanimivo je, da se skoraj vsi zavedajo posledic, pa še vedno pijejo alkohol. Vidimo, da kakšnih večjih razlik med gimnazijci in ekonomskimi tehnikami ni, so pa očitne razlike med spoloma.

Strokovna javnost in druge pristojne organizacije očitno mlade še premalo obveščajo o posledicah pitja alkohola pa tudi mladostniki posledice težko sprejmejo, saj jim alkohol pomeni zabavo, uteho pred svetom in način sprostitve. Menim, da bo v prihodnosti količina popitega alkohola še večja, saj je alkohol pijača, ki ji finančna kriza ne pride do živega, pije se namreč tudi zaradi nje. Vsi se radi pozabavamo, magari na račun zdravja.

Pri pisanju članka sem uporabila tudi informacije iz dnevnega časopisja in strokovnega priročnika o tej temi.

Alenka Sinjur, 2. a

POGOVOR S PROFESORICO JELKO GRABLJEVEC O UŽIVANJU ALKOHOLA MED MLADOSTNIKI

1. Pitje alkohola je danes med mladostniki zelo popularno. Kaj je glavni razlog in zakaj je tako?

Mislim, da mladostniki danes preveč pijejo iz več razlogov. Prvi je, da je med mladimi splošno prepričanje, da alkohol dviga samozavest. Nasploh opažam, da je precej mladostnikov premalo prepričanih v svoje sposobnosti in menijo, da jim bo alkohol odpravil vse probleme, da se bodo lažje zabavali, prepričani so, da se brez alkohola ne znajo oz. ne morejo zabavati. Mislim, da so mladostniki premalo osveščeni o nevarnosti alkohola. Glavno vlogo pri tem imajo starši, ki bi morali otroke vzgajati, da je alkohol legalna droga, ki lahko trajno in hudo poškoduje psihično stanje mladega človeka. Mladi in njihovi starši se tega premalo zavedajo. Drugi razlog za popularnost alkohola pa je družba, v katero mladostniki zahajajo. Menijo, da jih družba ne bo sprejela, če ne bodo z njimi popivali in uganjali norčij, ki se jim zdijo smešne oziroma zabavne.

2. Na kakšen način alkohol dolgoročno vpliva na mladostnike?

Na mladostnike vpliva zelo negativno, ker ti niso niti fizično niti psihično še popolnoma razviti. Alkohol negativno vpliva na telo (na jetra...) in na njihovo psiho. Mlad organizem se enostavno na določene količine alkohola navadi, kar dolgoročno zelo slabo vpliva na fizično in psihično počutje. Če začne mladostnik redno uživati alkohol, je velika verjetnost, da bo postal odvisnik od alkohola, ko bo odrasla oseba.

3. Vsak odrasel Slovenec vsako leto v povprečju popije 44 litrov vina, tudi skoraj 92 litrov piva. Menite, da bo ta številka v prihodnje še rasla in kako bi lahko zmanjšali količino popitega alkohola med Slovenci?

Mislim, da bi bilo zelo žalostno, če bi ta številka v prihodnje še rasla. Menim, da je kozarec dobrega vina po dobrem kosilu hrana in ne pijača ter da je danes preveč zlorab vina v ta namen. Ljudje se premalo zavedajo, kaj lahko alkohol pri njih povzroči. Količino zaužitega alkohola lahko zmanjšamo predvsem z osveščanjem ne samo odraslih, ampak od otroštva naprej. Slovenci smo med drugim tudi zaradi nekontroliranega pitja alkohola v vrhu po količini zaužitega alkohola. Veliko ljudi rešuje svoje težave in stiske v alkoholu in sčasoma nimajo več kontrole nad seboj, kar lahko pusti strahotne posledice ne samo na posamezniku ampak tudi v družini in družbi.

4. V postnem času poteka vsakoletna akcija 40 dni brez alkohola. Ali bo sčasoma dosežen namen te akcije?

To akcijo zelo pozdravljam, ker menim, da je v naši družbi še vedno vsega preveč, tako hrane kot pijače. Namen akcije bo sčasoma dosežen, če bodo o tem osveščeni mladi. Zaradi alkohola je tudi ogromno prometnih nesreč in hudih poškodb. Še vedno pa mislim, da bi bilo potrebno osveščati zlasti mlade, kajti mladi bodo tisti, ki bodo vzgajali svoje otroke in tako se lahko pokažejo rezultati te akcije.

5. V zadnjem času slišimo, da je precej nevarno uživanje alkohola skupaj z energijskimi pijačami. Zakaj?

Pred kratkim smo imeli z 2. letniki delavnico OIV na temo energijske pijače in njihova kombinacija z alkoholom, kjer smo se z dijaki pogovarjali ravno o tem. Energijske pijače namreč vsebujejo velike količine kofeina in tudi aminokislino taurin, ki pa sta v kombinaciji z alkoholom še posebej škodljivi. To pa zato, ker taurin razgrajuje isti encim kot alkohol, kar pomeni, da je ta encim preobremenjen, posledično so preobremenjena jetra. Kofein zabriše znake utrujenosti v centralnem živčevju, zato imamo občutek, da smo še budni, polni energije, kar pa dejansko ne drži. Energijske pijače namreč delujejo tako, da zvišajo količino adrenalina nad normalno raven, ko pa efekt pade, pade energijsko stanje telesa pod normalni nivo, takrat pa spet začutimo potrebo po neki dodatni energiji.

Če energijsko pijačo ponovno zaužijemo, se stanje ponovi, za normalizacijo stanja pa potrebujemo nekaj dni! Sestavine energijskih pijač v kombinaciji z alkoholom so škodljive tako za fizično kot psihično stanje telesa. Ob zaužitju energijskih pijač imamo občutek, da imamo več energije, obenem pa sta tako kofein kot tudi taurin diuretika, kar pomeni, da izločamo vse več vode in smo vse bolj žejni. To lahko pripelje do dehidracije, ravno zaradi tega pa je kombinacija energijskih pijač in alkohola še toliko bolj nevarna. Vsem (mladim in odraslim) priporočam, da teh dveh substanc med seboj ne mešajo.

Hvala za pogovor.

Alenka Sinjur, 2. a

PREŽIVELI SMO ŠOLO V NARAVI – IN OSTALI ŽIVI

V torek, 4. 2. 2014, smo se gimnazijci drugega letnika Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica z enodnevno zamudo zaradi vremenskih razmer odpravili v šolo v naravi v Tolmin, in sicer v dom Soča. Osebj doma nas je toplo sprejelo in kmalu smo se počutili kot doma.

Vsako dopoldne in popoldne smo imeli poučno-zabavni program. Spoznali smo različne živali, analizirali reki Sočo in Tolminko, si ogledali italijansko in nemško kostnico, streljali z lokom, igrali razne igre in občudovali pogled s Hudičevega mostu. Obiskali smo Tolminski muzej in Muzej 1. svetovne vojne v Kobaridu. Profesorica matematike nam je na eni od ur pokazala, da je tudi matematika lahko zabavna, pri uri slovenščine pa smo seveda obravnavali Simona Gregorčiča in njegovo pesem Človeka nikar. V četrtek zvečer smo imeli prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku. Predstavniki obeh razredov smo pokazali svoje skrite in že znane talente, največ navdušenja pa so poželi do tedaj skriti talenti. Po prireditvi pa je sledilo slovo s plesom.

V prostem času smo se zabavali na svoj način. Petje, igranje instrumentov, igranje računalniških igravic, kartanje in razne družabne igre, pogovori, kuhanje toplih napitkov in sladkarije so bili vsak dan nepogrešljivi. K našemu dobremu razpoloženju pa sta veliko pripomogli tudi razredničarki, saj sta nam s svojo dobro voljo in »nezateženostjo« pomagali obdržati nasmeš na obrazu. Kljub temu pa sta vedno poskrbeli za nočni mir. Lahko bi jima rekli, da sta bili pravi detektivki, saj sta vedno našli tiste najbolj skrite, tudi pod posteljo in v omari, ter tako poskrbeli, da se je število dijakov v sobi ujemalo s številom postelj.

In ker vse lepo hitro mine, se je tudi naše bivanje v naravi končalo v petek, ko smo se iz Tolmina vrnili v delno zasneženo Ivančno Gorico.

Maša Zajec in Anita Košak, 2. a

PESMI

Aleksandra Erjavec

JAZ/TI

Jaz/ti, ti/jaz - v odnosu s tabo se mi zdi to brez pomena,
saj sta si fant in dekle to, kar sta si arterija in vena.
Pa ti res pomenim toliko, kot ti pomeniš meni?
Lahko svoja raztresena čustva nadomestiš z nežnimi objemi?

Si mi sonce vsakdanje ali nepotrebni dež?
Si iskren ali v prsih skrivaš umazano srce?
Bi bila brez tebe le mojca pokrajculja,
morda speča trnuljčica, pogumna in svobodna alica?

Bi si sama zarila nož v hrbet? Bi mi ga ti?
Jaz do konca bom ostala sama s sabo,
tebe pa lahko s prvo sapico odnese v neznano,
kjer boš v trenutku pozabil name in drugi dvoril razigrano.

Če bi ti zares verjela...
A čutim, še kako čutim, da je ljubezen brez vprašanj.
Ko se še enkrat vprašam: »Ti/jaz?«, preden dokončno obupam,
je odgovor jasen - le sebi popolnoma zaupam.

Maja Bošnjaković

KAMNITI HLAD PRVE LJUBEZNI

V dlani nosim cvetlice,
tiste najine - se jih še spomniš?
Nabral sem jih le zate,
kot ti si jih včasih zame.

Povsem enake kot na dan,
ko najina pogleda sta se prvič zares ujela.
Poprej sem le jaz gledal vate,
ti nikoli vame.

Vsakič,
mnoga leta, ko prišel bi spet ta najin dan,
bi jih prinesel tebi
in ti bi jih prinesla meni.

A jaz sem tu in ti si tam.

Nad menoj sveti siva luna,
ki nekoč je vedela o nama.
Sedaj sva dva. Jaz in ti.
In ve o dveh.

Ker si več nisva blizu.
Drug drugega sva hkrati izgubila.
Iskal sem te.
Vem, da ti mene nisi.

A našel sem cvetlice
in z njimi dni najine.
Dni, ko jaz sem bil tvoj
in ti bila si moja.

V dlani čutim le kamniti hlad
prve ljubezni.

Maša Rački

BODI MOJ

Pogledaš me; vztrepetam.
Ljubim te, izreči ne znam.

Ko bova skupaj,
glej me, glej, v oči me glej,
v srce me glej!

Prosim, ne obračaj se.
Daj, poglej me, bodi moj...
Ne obračaj se k njej.

Uročila te je.
Si še moj?

Daj, kar pojdi k njej,
nocoj sama bom gledala v nebo.

Kaj sem ti storila?
Ob tebi sem in...
nisem.
Ne pogledaš me več.

Ni me več ob tebi?
Ni me več ob tebi.

Marija Omejec

NISEM SAMA

Mislila sem
da sem edina
drugačna od vseh
edina preživela - z volčjo krvjo.
Nekega dne pa je prišel on
in imel je enak vonj divjine
in v trenutku sem vedela
da nisem sama
bila sva eno
živela sva eno
v skupnem krdelu
zato sem mu lahko zaupala vse.

A nekega dne so naju izdali ljudje.
Odití sva morala vsak svojo pot
in šele takrat
sem ugotovila
da ga ljubim.

Nisem mu hotela povedati
a srce je zahtevalo drugače.

Ko sva bila pred odhodom
še zadnjič skupaj
sem se opogumila
in tiho rekla: »«Ljubim te«
čprav sem vedela
da bo zato še težje oditi.
Besede mi je prijazno vrnil
in dodal še nekaj novih:
»Ko bom starejši
ko nikogar ne bo skrbelo kaj počnem
te bom našel.«

Vid Lekše

Če rekel bi, da vem, kaj naj pišem o ljubezni, bi lagal, priznam.
O ljubezni lahko poveš vse in nič, toliko tega je.

Ljubezen nas dela sramežljive,
ko umaknemo pogled,
namesto da bi zrl v njene lepe oči.
Ljubezen nas dela bolne,
ko nam vzame apetit,
v trebuh pa naseli tisoče metuljev.
Ljubezen prestavlja srce zdaj v grlo,
da nam jemlje besede,
zdaj v glavo, da nam jemlje razum.
Z njo je, kot da sprehajaš se po oblakih,
čeprav hočeš ostati trdno na tleh.

Ljubezen je vedno enaka: ima vprašanja in odgovore,
ki jih dobimo le, če se ji prepustimo.

Ja, lagal bi, če bi rekel, da ne vem, kaj je ljubezen.

Neža Rogelj

TVOJ POLJUB

Kot jutranja kava je tvoj poljub
in tvoj pogled poln je obljub.

Ko tiho ti zašepetam, da te ljubim
in v tvoj objem se tesno zabubim,

obljubiš mi, da boš vedno moj.
Takrat postaneš moj heroj.